

Облік і оподаткування

УДК 657

Назаренко Інна Миколаївна

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку і оподаткування
Сумський національний аграрний університет*

Nazarenko Inna

*Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor of the Department of Accounting and Taxation
Sumy National Agrarian University
ORCID: 0000-0003-0874-199X*

Кардашева Аліна Андріївна

*здобувач вищої освіти
Сумського національного аграрного університету*

Kardasheva Alina

*Student of the
Sumy National Agrarian University
ORCID: 0009-0001-1421-5737*

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СКЛАДАННЯ
БАЛАНСУ ПІДПРИЄМСТВА ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ З
УРАХУВАННЯМ ВПЛИВУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ
THE ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF
THE PREPARATION OF THE BALANCE-SHEET OF PUBLIC SECTOR
ENTERPRISES IN ACCORDANCE WITH THE INFLUENCE OF
DIGITIZATION**

Анотація. Наукова стаття присвячені питанням пов'язаних з визначенням організаційно-методичних аспектів складання балансу підприємства державного сектору з урахуванням впливу цифровізації. Авторами проаналізовані нормативні документи у яких розкриті норми щодо складання та змісту досліджуваної форми фінансової звітності. Узагальнено структуру балансу підприємства державного сектору. В алгоритмічній послідовності візуалізовано процес складання бухгалтерського балансу з деталізацією переліку підготовчих робіт, які в обов'язковому порядку мають бути проведені на підприємствах / установах не залежно від форми власності. Узагальнено методику перевірки показників бухгалтерського балансу з аналогічними іншими показниками фінансової звітності. Обґрунтовано, що цифрове середовище здійснює вплив на елементи методу бухгалтерського обліку, при цьому, цифровізація не трансформує зміст самих методів, а змінює середовище та практику їх застосування. Цифровізація є технічним прийомом подачі облікової інформації, сучасним продовженням процесів механізації, автоматизації, діджиталізації облікових процесів, економічна суть яких полягає у збереженні логіки формування економічного сенсу узагальнених облікових показників. Цифровізація передбачає автоматизацію обліку, впровадження електронних даних, розширення засобів збирання та передачі даних через цифрові платформи.

У контексті розгляду впливу цифровізації як на систему управління, так і на систему бухгалтерського обліку авторами проаналізовані можливості застосування програмного забезпечення для організації бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності суб'єктами державного сектору. Ідентифіковано переваги автоматизації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Охарактеризовані типи загроз (програми вимагачі; шкідливе програмне забезпечення; соціальна інженерія; фішинг) та способи захисту інформації

у сфері облікового забезпечення (організація контролю за створенням, зміною та видаленням даних у програмному забезпеченні; застосування пароля для входження у програмний продукт; невикористання підозрілих сайтів для оновлення програми; використання онлайн-сервісів, які забезпечать захист та оновлення програми; забезпечення захисту даних на знімних носіях).

Ключові слова: актив, баланс, бухгалтерський облік, пасив, цифровізація.

Summary. The scientific article is devoted to issues related to the determination of organizational and methodological aspects of the preparation of the balance-sheet of a public sector enterprise in accordance with the influence of digitization. The authors have analysed normative documents in which the norms regarding the preparation and content of the studied form of financial reporting are disclosed. The structure of the balance-sheet of a public sector enterprise is summarized. The process of the preparation of the balance-sheet is visualized in the algorithmic sequence, with a detailed list of preparatory works that must be carried out at enterprises/institutions regardless of the form of ownership. The method of checking the indicators of the accounting balance with other indicators of financial reporting is generalized. It is substantiated that the digital environment affects the elements of the accounting method, while digitization does not transform the content of the methods themselves, but changes the environment and practice of their application. The digitization is a technical method of submitting accounting information, a modern continuation of the processes of mechanization, automation, digitalization of accounting processes, the economic essence of which is to preserve the logic of forming the economic meaning of generalized accounting indicators. The digitization involves the automation of accounting, the introduction of electronic data, the expansion of means of data collection and transmission through digital platforms.

In the context of considering the influence of digitization on both the management system and the accounting system, the authors have analysed the possibilities of using software for the organization of accounting and the formation of financial reporting by public sector entities. The advantages of automation of accounting and preparation of financial statements have been identified. The types of threats (demanding money software; malicious software; social engineering; fishing) and the ways to protect information in the field of accounting are characterized (the organization of control over the creation, modification, and deletion of data in the software; the usage of a password to enter the software product; the non-use of suspicious sites for updating the programmes; the usage of the online services that provide protection and updating for the programmes; the data protection on removable media storages).

Key words: *an asset, a balance-sheet, accounting, liability, digitization.*

Постановка проблеми в загальному вигляді. Бухгалтерський баланс – важливий інформаційний ресурс для різних категорій стейкхолдерів, оскільки дана форма фінансової звітності характеризує склад, структуру активів, розмір власного капіталу, зобов'язань та їх структурне співвідношення. Інформація форми 1-дс «Баланс» є базисом для оцінки майнового стану, ліквідності активів, платоспроможності підприємства. Враховуючи важливу функціональну місію балансу, доцільно зазначити, що до процесу його складання в практичній площині необхідно підходити відповідально, враховувати вимоги нормативних документів, постійно контролювати зміни законодавства та брати до уваги тенденції розвитку бухгалтерського обліку. Саме тому, особливої актуальності набуває питання дослідження організаційно-методичних аспектів складання форми 1-дс «Баланс» з урахуванням впливу цифровізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковий інтерес в контексті методики складання балансу, а також впливу цифровізації як на

організацію бухгалтерського обліку, так і складання фінансової звітності відображено в публікаціях вітчизняних вчених, таких як: Гаркуша С.А. [2], Жадько К.С. [2], Іванченкова Л.В. [4], Лагодієнко Н.В. [4], Лукановська І.Р. [5], Плаксієнко В.Я. [2], Соколенко Л.Ф. [19], Сушко Н.І. [20] та ін.

Наукові праці зазначених вчених здійснили вагомий внесок у розвиток питань, пов'язаних з методикою формування показників форми 1-дс «Баланс» (в т.ч. з урахуванням впливу цифровізації), проте дана проблематика є актуальною для подальшої наукової аргументації.

Формулювання цілей статті. Метою статті є узагальнення організаційно-методичних аспектів складання форми 1-дс «Баланс» та аналіз функціональних можливостей спеціалізованих бухгалтерських програм для формування фінансової звітності.

Виклад основного матеріалу дослідження. За час свого історичного розвитку бухгалтерський баланс як елемент методу бухгалтерського обліку еволюціонував, змінивши при цьому свою глибинну сутність та обліково-економічне значення [4].

Методика складання балансу залежить від форми власності підприємства / установи, оскільки це впливає на формат та змістове наповнення зазначеної форми фінансової звітності. Існує значна кількість наукових публікацій прикладного характеру щодо заповнення форми 1-дс «Баланс».

Модернізацію системи фінансової звітності виконання бюджетів розпочато із прийняттям відповідних документів, які передбачали реформування системи бухгалтерського обліку і звітності у державному секторі загалом [20].

Нормативно-правові документи державного рівня відіграють важливу роль у процесі розуміння методичного забезпечення ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Враховуючи наведене вище, вважаємо за доцільне проаналізувати відповідні групи

нормативних документів, статті (норми) яких є актуальними для даного наукового дослідження.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» є основним нормативним документом, який визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. Даним Законом (ст. 4), передбачені наступні ключові принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності: повне висвітлення, автономність, послідовність, безперервність, нарахування, превалювання сутності над формою, єдиний грошовий вимірник та ін. [17].

У Національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку державного сектору обґрунтовано формат ведення облікового процесу активів, зобов'язань та інших компонент, які відображаються у формі 1-дс «Баланс», характеристику яких узагальнено у таблиці 1.

Таблиця 1

Характеристика НП(С)БО ДС, положення яких є актуальними для складання форми 1-дс «Баланс»

Назва НП(С)БО ДС	Характеристика
НП(С)БО ДС 121 «Основні засоби»	Узагальнює інформацію щодо інтерпретаційного упорядкування термінів, які є актуальними в контексті даного нормативного документа. Деталізовані особливості визнання та первісної оцінки основних засобів в обліковому аспекті, а також особливості оцінки після первісного визнання та переоцінки досліджуваного виду активів та ключових аспектів нарахування амортизації на них. Також конкретизовано методологічні засади зменшення корисності основних засобів, особливостей процесу обліку, пов'язаного з вибуттям даних активів та розкриттям інформації про них у Примітках до фінансової звітності.
НП(С)БО ДС 129 «Інвестиційна нерухомість»	Обґрунтовує норми щодо розуміння ключових термінів, які є необхідними для чіткого інтерпретування зазначеного нормативного документа. Деталізовано ключові питання щодо визнання та оцінки інвестиційної нерухомості, переведення, виведення нерухомості зі складу інвестиційної. Також конкретизовано умови визнання інвестиційної нерухомості та відображення інформації про дану компоненту нефінансових активів у Примітках до річної фінансової звітності.

НП(С)БО ДС 122 «Нематеріальні активи»	Визначає загальні методологічні засади бухгалтерського обліку нематеріальних активів (в т.ч. незавершених капітальних інвестицій у зазначену компоненту нефінансових активів). Деталізовані аспекти щодо визнання, первісної оцінки, оцінки після первісного визнання, переоцінки, амортизації, зменшення корисності, вибуття та відображення інформації про нематеріальні активи у Примітках до річної фінансової звітності.
НП(С)БО ДС 123 «Запаси»	Конкретизує підходи щодо визнання, первісної оцінки та оцінки на дату балансу запасів, а також обґрунтовує методи оцінки запасів у процесі їх вибуття. Деталізовані особливості відображення інформації про балансову (облікову) вартість запасів у розрізі окремих класифікаційних груп, а також балансову вартість запасів, які відображені за чистою вартістю реалізації, відновлювальною вартістю та запасів, переданих у переробку, на комісію, в заставу.
НП(С)БО ДС 128 «Зобов'язання»	Деталізує інформацію щодо їх визнання, оцінки та розкриття інформації про них у Примітках до річної фінансової звітності.
НП(С)БО ДС 132 «Виплати працівникам»	Конкретизовані складові поточних та інших виплат працівникам, особливостей щодо визнання виплат при звільненні та розкритті інформації про зазначені виплати у Примітках до фінансової звітності.

Джерело: складено авторами з урахуванням матеріалів [8-13]

Крім зазначених положень, актуальними для використання є інші нормативні документи, які регламентують різні питання, пов'язані зі складанням та поданням звітності суб'єктами державного сектору.

Організаційні питання щодо веденням бухгалтерського обліку активів (грошових коштів, дебіторської заборгованості) та зобов'язань, інформація про які акумулюється в формі 1-дс «Баланс», охарактеризовані в Порядку бухгалтерського обліку окремих активів та зобов'язань бюджетних установ [14].

Особливості розкриття інформації за статтями фінансової звітності розпорядниками бюджетних коштів та іншими суб'єктами державного сектору обґрунтовано Порядком заповнення форм фінансової звітності в державному секторі [15].

З метою вирішення питань щодо складу форм фінансової звітності, принципів її підготовки та подання в державному секторі Міністерством фінансів України затверджено НП(С)БО ДС 101 «Подання фінансової

звітності». Зазначений нормативний документ обґрунтовує основні підходи щодо розробки облікової політики, принципів підготовки, визначає якісні характеристики фінансової звітності, а також склад та її елементи. У даному положенні в якості додатків представлено форми фінансової звітності.

Структурування активів та пасивів у формі 1-дс «Баланс» здійснюється наступним чином:

1) активи: нефінансові (основні засоби, інвестиційна нерухомість, нематеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції, довгострокові біологічні активи, запаси, виробництво, поточні біологічні активи); фінансові (довгострокова дебіторська заборгованість, довгострокові фінансові інструменти, поточна дебіторська заборгованість (за розрахунками з бюджетом; за розрахунками за товари, роботи, послуги; за наданими кредитами; за виданими авансами; за розрахунками із соціального страхування; за внутрішніми розрахунками; інша поточна дебіторська заборгованість), поточні фінансові інвестиції, грошові кошти та їх еквіваленти розпорядників бюджетних коштів та державних цільових фондів, інші фінансові активи);

2) пасиви: власний капітал та фінансовий результат (внесений капітал, капітал у дооцінках, фінансовий результат, резерви, цільове фінансування); зобов'язання (довгострокові зобов'язання (за цінними паперами, за кредитами, інші довгострокові зобов'язання); поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями, поточні зобов'язання (за платежами до бюджету, за розрахунками за товари, роботи, послуги, за кредитами, за одержаними авансами, за розрахунками з оплати праці, за розрахунками із соціального страхування, за внутрішніми розрахунками, інші поточні зобов'язання); забезпечення; доходи майбутніх періодів.

Варто зазначити, що перед складанням річної фінансової звітності підприємства (в т.ч. суб'єкти державного сектору) повинні обов'язково провести інвентаризацію, порядок проведення якої визначено Положенням

про інвентаризацію активів та зобов'язань. Результати інвентаризації мають бути відображені у документах інвентаризаційного процесу для бюджетних установ, типові форми яких затверджені Наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження типових форм для відображення бюджетними установами результатів інвентаризації» [18].

Процес формування річної форми 1-дс «Баланс» доцільно розглядати в якості алгоритмічного виконання взаємопов'язаних етапів, які візуалізовано на рисунку 1.

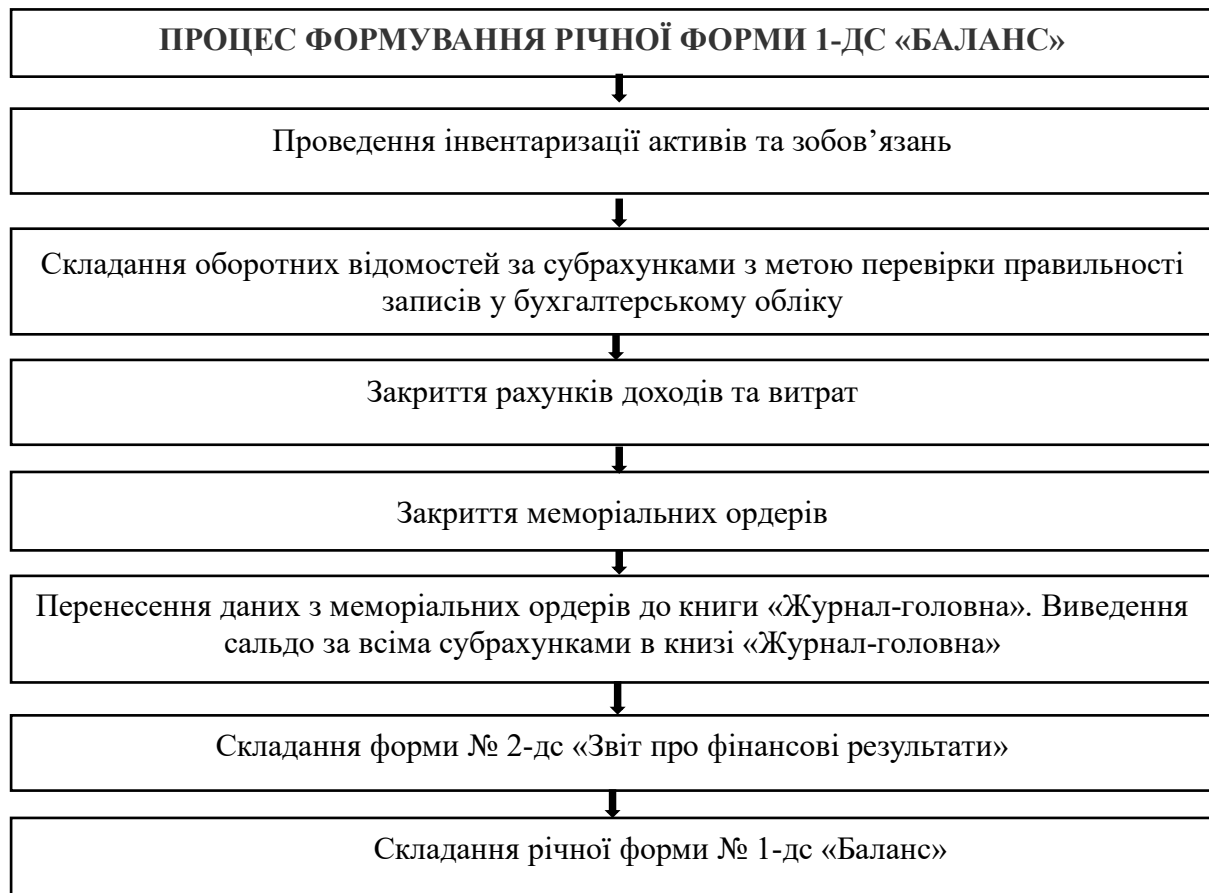

Рис. 1. Процес формування річної форми 1-дс «Баланс»

Джерело: складено авторами з урахуванням матеріалів [5]

Методичними рекомендаціями № 1170 визначено методику перевірки порівнянності показників фінансової звітності суб'єктів державного сектору (таблиця 1).

Таблиця 1

Методика перевірки порівнянності показників форми 1–дс «Баланс»

Показники, що порівнюються форми 1–дс «Баланс»	Порівнювальні показники
Рядок 1000, графи 3 і 4	Форма № 1-дс, рядок 1001 мінус рядок 1002, графи 3 і 4
Рядок 1010, графи 3 і 4	Форма № 1-дс, рядок 1011 мінус рядок 1012, графи 3 і 4
Рядок 1020, графи 3 і 4	Форма № 1-дс, рядок 1021 мінус рядок 1022, графи 3 і 4
Рядок 1040, графи 3 і 4	Форма № 1-дс, рядок 1041 мінус рядок 1042, графи 3 і 4, у разі якщо довгострокові біологічні активи оцінюються за первісною вартістю
Рядок 1095, графи 3 і 4	Форма № 1-дс, сума рядків 1000, 1010, 1020, 1030, 1040, 1050, 1060, 1090, графи 3 і 4
Рядок 1110, графи 3 і 4	Форма № 1-дс, сума рядків 1111 і 1112, графи 3 і 4
Рядок 1160 графи 3 і 4	Форма № 1-дс, сума рядків 1161 - 1164, графи 3 і 4
Рядок 1175 графи 3 і 4	Форма № 1-дс, сума рядків 1176 - 1177, графи 3 і 4
Рядок 1195, графи 3 і 4	Форма № 1-дс, сума рядків 1100, 1110, 1120, 1125, 1130, 1135, 1140, 1145, 1150, 1155, 1160, 1165, 1170, 1175, 1180, графи 3 і 4
Рядок 1300, графи 3 і 4	Форма № 1-дс, сума рядків 1095, 1195, 1200, графи 3 і 4
Рядок 1495, графи 3 і 4	Форма № 1-дс, сума рядків 1400 - 1450, графи 3 і 4
Рядок 1595, графи 3 і 4	Форма № 1-дс, сума рядків 1500 - 1575, графи 3 і 4
Рядок 1800, графи 3 і 4	Форма № 1-дс, сума рядків 1495, 1595, 1600, 1700, графи 3 і 4

Джерело: складено авторами з урахуванням матеріалу [7]

Процес цифровізації здійснює домінантний вплив на діяльність та розвиток підприємств в умовах сьогодення. Комплексного вирішення потребують питання, які пов'язані зі зміною філософії бізнесу, оскільки формат та процес організації діяльності підприємств суттєво трансформуються. Крім того, першорядного значення набуває питання модернізації організації бухгалтерського обліку. У даному контексті важливим моментом є удосконалення системи матеріально-технічної підтримки функціонування бухгалтерського обліку; розширення інтерфейсів до зовнішніх систем; використання новітніх цифрових можливостей; використання інструментів цифрової візуалізації інформації (в т.ч. облікової); опанування працівниками підприємства (бухгалтерами) відповідних цифрових навиків [19].

Сьогодні очевидним є те, що цифрове середовище впливає на елементи методу бухгалтерського обліку. При цьому, цифровізація не трансформує зміст самих методів, а змінює середовище та практику їх застосування. До прикладу, вплив цифровізації на звітність, як елемент методу бухгалтерського обліку, виражається в тому, що актуальності набуває електронне звітування, фінансова звітність адаптується до цифрового середовища та ін. Цифровізація є технічним прийомом подачі облікової інформації, сучасним продовженням процесів механізації, автоматизації, діджиталізації облікових процесів, економічна суть яких полягає у збереженні логіки формування економічного сенсу узагальнених облікових показників. Цифровізація передбачає автоматизацію обліку, впровадження електронних даних, розширення засобів збирання та передачі даних через цифрові платформи.

У контексті розгляду впливу цифровізації як на систему управління, так і на систему бухгалтерського обліку доцільно проаналізувати можливості застосування програмного забезпечення для організації бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності суб'єктами державного сектору.

Відповідно до ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємство самостійно обирає форму бухгалтерського обліку як певну систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації в них з дотриманням єдиних засад, встановлених цим Законом, та з урахуванням особливостей своєї діяльності й технології обробки облікових даних [17].

На сьогодні існує значна кількість програм для технічного забезпечення електронної бухгалтерії. Проте, є певні обмеження щодо використання програмних продуктів, перелік яких затверджено Указом президента України «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)».

Для автоматизації бухгалтерського обліку у бюджетних установах в умовах сьогодення найбільш популярним програмним забезпеченням є М.Е.Дос, Дебет Плюс, MASTER: Бухгалтерія, ISpro.

«М.Е.Дос» – програма, яка забезпечує створення форм фінансової, податкової та статистичної звітності бюджетними установами. Крім того, функціональні можливості даного спеціалізованого програмного забезпечення дозволяють використовувати всі форми та формати експорту (xls/xlsx, .pdf, .dbf, .xml тощо) для подачі звітності в Державну Казначейську службу, а також міністерства та відомства [16].

Конфігурація «Комплексний облік для бюджетних установ України» програми «Дебет Плюс» призначена для організації бухгалтерського, фінансового та кадрового обліку установами, організаціями, що перебувають на державному фінансуванні. Це програма для одержувачів коштів бюджету; для розпорядників та головних розпорядників коштів бюджету; для органів місцевого самоврядування; для інших бюджетних установ та організацій, що ведуть облік за планом рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі. Даний програмний продукт в єдиному комплексі акумулює бухгалтерський, податковий та оперативний облік.

Формування фінансової звітності забезпечує підсистема «Зведення бухгалтерського балансу». Дана програма дозволяє в автоматизованому режимі здійснити закриття рахунків бухгалтерського обліку, але попередньо необхідне внесення всіх первинних документів до автоматизованої системи та формування кореспонденцій рахунків по них. Для перевірки правильності закриття рахунків потрібно скласти оборотний баланс. Алгоритм формування форми 1-дс «Баланс» передбачає наступну комбінацію дій: 1) налаштування балансу (Баланс → Звітний баланс → Налагодження → Включення рахунків до рядків); 2) розрахунок балансу (Баланс → Звітний баланс → Розрахунок) [1].

«MASTER: Бухгалтерія» – платформа для ведення бухгалтерського обліку, доступ до якої можливий у хмарному та стаціонарному режимах. Програмний продукт «Master: бюджетні установи» забезпечує ведення комплексного обліку бюджетних установ та складається з наступних модулів: планування та фінансування, банк, каса, необоротні активи, послуги, склад, кадри, зарплата, податковий облік, операції (виставлення початкових залишків, бухгалтерські довідки, закриття рахунків наприкінці року та кварталу, закриття звітного періоду), звіти (меморіальні ордери, журнал-головна, карти аналітичного обліку, фінансова та бюджетна звітність, звітність з ПДВ) [6].

«ISpro» – сучасне спеціалізоване програмне забезпечення, яке призначене для автоматизації бухгалтерського обліку в бюджетних установах. Дана програма має наступні системи: бухгалтерський та податковий облік; ведення договорів; облік грошових коштів; розрахунки з контрагентами; відносини з клієнтами; фінансове планування та аналіз; управління персоналом; облік основних засобів; облік автотранспорту та ін. Система «Бухгалтерський та податковий облік» забезпечує створення регламентованої звітності, передбаченої законодавством (в т.ч. форми 1-дс «Баланс») [3].

Автоматизована форма обліку має ряд переваг (чітка організація облікового процесу, оперативність формування форм фінансової звітності, мінімізація помилок у документах бухгалтерського обліку, мобільність акумулювання облікової інформації у потрібному форматі та ін.). Проте, існують реальні типи зовнішніх загроз, які актуалізують необхідність у практичній діяльності імплементацію комплексу заходів, спрямованих на захист інформації та попередження шахрайства у сфері облікового забезпечення.

На рисунку 2 наведено характеристику типів загроз та способи захисту інформації у сфері облікового забезпечення.

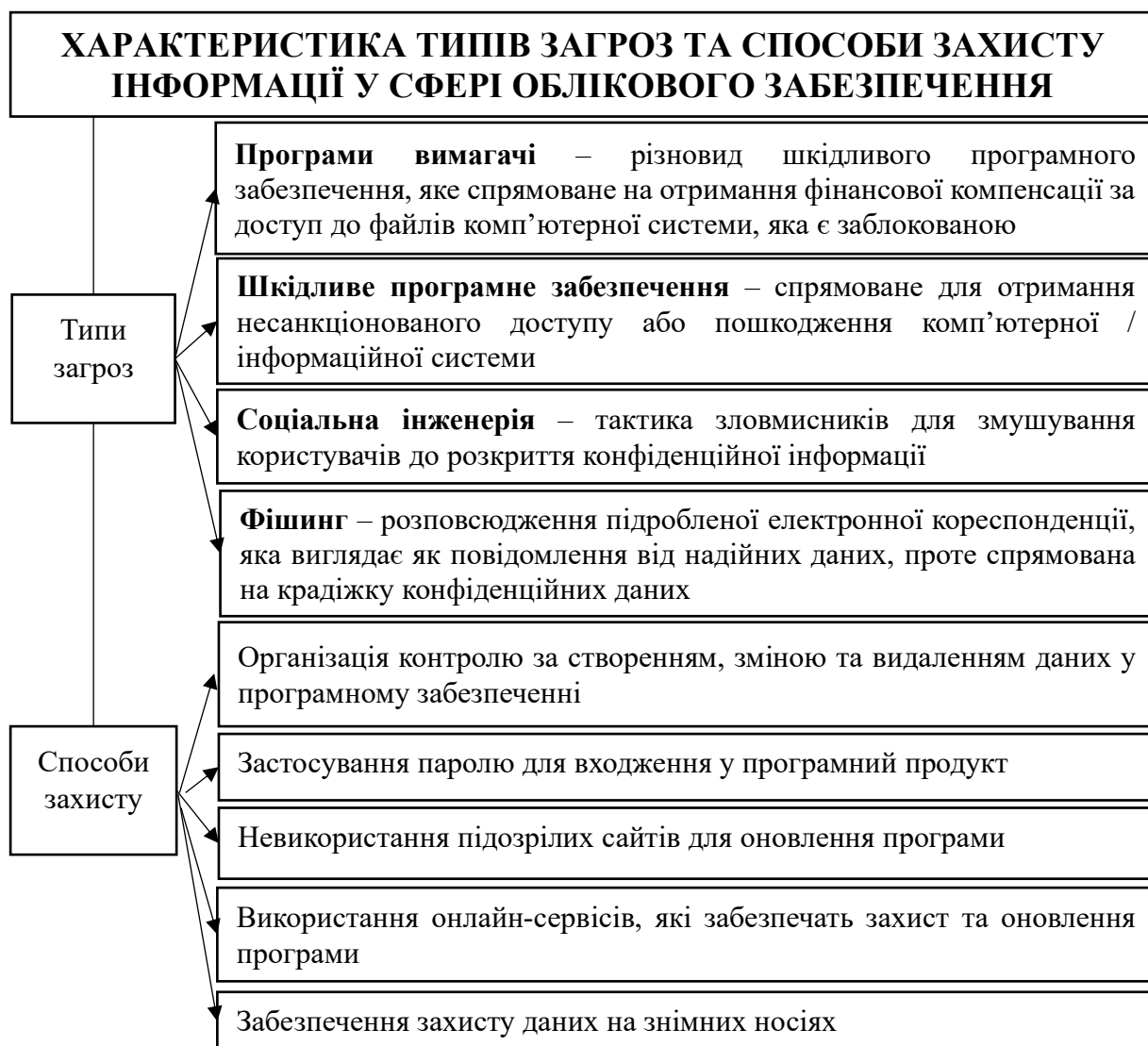

Рис. 2. Характеристика типів загроз та способи захисту інформації у сфері облікового забезпечення

Джерело: складено авторами з урахуванням матеріалу [2]

Перераховані способи захисту зазначених типів загроз можна вважати одним з найефективніших способів захисту облікової інформації. Відповідно, кожен суб'єкт господарювання повинен розробити дієву систему захисту даних бухгалтерського обліку та імплементувати її в практичному аспекті.

Висновки та перспективи. Інформація форми 1-дс «Баланс» викликає інтерес у широкого кола стейкхолдерів. Чинне законодавство на сьогодні достатньою мірою обґрунтовує методичні аспекти формування та

відображення показників у зазначеній формі фінансової звітності підприємств державного сектору. В той же час, цифровізація здійснює вагомий вплив на систему бухгалтерського обліку. В контексті поточної ситуації на державному рівні доцільно запровадити дієві інструменти щодо розвитку сфери цифрових навичок, компетенцій, а на рівні підприємства (установи) забезпечити цифрові робочі місця, сприяти опануванню працівниками бухгалтерії спеціальних цифрових навичок. Відповідно, подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на вивчення проблем та перспектив розвитку бухгалтерського обліку, формування та використання показників фінансової звітності в умовах цифровізації.

Література

1. ДЕБЕТ Плюс. URL: <https://debet.com.ua/uk> (дата звернення: 10.04.2023).
2. Електронна бухгалтерія: підручник для здобувачів вищої освіти / В.Я. Плаксієнко, І.М. Назаренко, К.С. Жадько, С.А. Гаркуша / За ред. В.Я. Плаксієнка. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 298 с.
3. Комплекс ISPro. URL: <https://ispro.ua/page/is-pro-system> (дата звернення: 10.04.2023).
4. Лагодієнко Н.В., Іванченкова Л.В., Скляр Л.Б., Іванченков В.С. Формат і зміст бухгалтерського балансу в сучасній обліково-економічній моделі. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 2. С. 21-28.
5. Лукановська І.Р. Фінансова звітність бюджетних установ за новими правилами та стандартами. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 22. С. 209-212.
6. MASTER: Бухгалтерія. URL: <https://masterbuh.com> (дата звернення: 10.04.2023).

7. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України № 1170 від 28.12.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1170201-17#Text> (дата звернення: 11.04.2023).
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби» (зі змінами) : Наказ Міністерства фінансів України № 1202 від 12.10.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10#Text> (дата звернення: 11.04.2023).
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи» (зі змінами) : Наказ Міністерства фінансів України № 1202 від 12.10.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1018-10/para4#n4> (дата звернення: 11.04.2023).
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси» (зі змінами) : Наказ Міністерства фінансів України № 1202 від 12.10.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1019-10/para4#n4> (дата звернення: 11.04.2023).
11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 128 «Зобов'язання» : Наказ Міністерства фінансів України № 1629 від 24.12.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0093-11/para182#n182> (дата звернення: 11.04.2023).
12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 129 «Інвестиційна нерухомість» : Наказ Міністерства фінансів України № 1629 від 24.12.2010. URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0094-11#Text> (дата звернення: 11.04.2023).
13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 132 «Виплати працівникам» : Наказ Міністерства фінансів України № 1798 від 29.12.2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-12#Text> (дата звернення: 11.04.2023).
14. Порядок бухгалтерського обліку окремих активів та зобов'язань бюджетних установ : Наказ Міністерства фінансів України № 372 від 02.04.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0426-14#Text> (дата звернення: 11.04.2023).
15. Порядок заповнення форм фінансової звітності в державному секторі : Наказ Міністерства фінансів України № 307 від 28.02.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0384-17#Text> (дата звернення: 11.04.2023).
16. Посібник користувача «М.Е.Дос». Комп'ютерна програма «М.Е.Дос» модуль «Звітність». URL: https://medoc.ua/pdf/M_E_Doc_instr_NEW4.pdf (дата звернення: 11.04.2023).
17. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України № 996-XIV в редакції від 14.11.2020 р. URL: <http://surl.li/wpzc> (дата звернення: 11.04.2023).
18. Про затвердження типових форм для відображення бюджетними установами результатів інвентаризації : Наказ Міністерства фінансів № 572 від 17.06.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0788-15#Text> (дата звернення: 11.04.2023).
19. Соколенко Л.Ф., Назаренко І.М. Цифровізація як вектор модернізації системи бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський облік як наука : від*

основ до наукової картини світу : колективна монографія / за заг. ред. В.Я. Плаксієнка. Київ : «Центр учбової літератури». 2021. С. 196-208.

20. Сушко Н.І. Фінансова звітність бюджетів: методичні підходи до формування балансу за національними стандартами. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 554-560.

References

1. DEBET Plus. URL: <https://debet.com.ua/uk> (date of access: 10.04.2023).
2. Elektronna bukhhalteriiia: pidruchnyk dlia zdobuvachiv vishchoi osvity / V.Ia. Plaksiienko, I.M. Nazarenko, K.S. Zhadko, S.A. Harkusha / Za red. V.Ya. Plaksiienska. Kyiv : Tsentr uchbovoi literatury, 2021. 298 s.
3. Kompleks ISPpo. URL: <https://ispro.ua/page/is-pro-system> (date of access: 10.04.2023).
4. Lahodiienko N.V., Ivanchenkova L. V., Skliar L.B., Ivanchenkov V.S. Format i zmist bukhhalterskoho balansu v suchasni oblikovo-ekonomichnii modeli. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*. 2021. № 2. S. 21-28.
5. Lukanovska I.R. Finansova zvitnist biudzhethnykh ustanov za novymy pravylamy ta standartamy. *Prychornomorski ekonomichni studii*. 2017. Vyp. 22. S. 209-212.
6. MASTER: Bukhhalteriiia. URL: <https://masterbuh.com> (date of access: 10.04.2023).
7. Methodychni rekomendatsii z perevirky porivniannosti pokaznykiv finansovoi zvitnosti subiektiv derzhavnoho sektoru : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy № 1170 vid 28.12.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1170201-17#Text> (date of access: 11.04.2023).
8. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori 121 «Osnovni zasoby» (zi zminamy) : Nakaz Ministerstva finansiv

- Ukrainy № 1202 vid 12.10.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10#Text> (date of access: 11.04.2023).
9. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori 122 «Nematerialni aktyvy» (zi zminamy) : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy № 1202 vid 12.10.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1018-10/paran4#n4> (date of access: 11.04.2023).
10. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori 123 «Zapasy» (zi zminamy) : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy № 1202 vid 12.10.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1019-10/paran4#n4> (date of access: 11.04.2023).
11. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori 128 «Zoboviazannia» : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy № 1629 vid 24.12.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0093-11/paran182#n182> (date of access: 11.04.2023).
12. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori 129 «Investytsiina nerukhomist» : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy № 1629 vid 24.12.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0094-11#Text> (date of access: 11.04.2023).
13. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori 132 «Vyplaty pratsivnykam» : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy № 1798 vid 29.12.2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-12#Text> (date of access: 11.04.2023).
14. Poriadok bukhhalterskoho obliku okremykh aktyviv ta zoboviazan biudzhetnykh ustanov : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy № 372 vid 02.04.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0426-14#Text> (date of access: 11.04.2023).

15. Poriadok zapovnennia form finansovoi zvitnosti v derzhavnomu sektori : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy № 307 vid 28.02.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0384-17#Text> (date of access: 11.04.2023).
16. Posibnyk korystuvacha «M.E.Doc». Kompiuterna prohrama «M.E.Doc» modul «Zvitnist». URL: https://medoc.ua/pdf/M_E_Doc_instr_NEW4.pdf (date of access: 10.04.2023).
17. Pro bukhholderskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini : Zakon Ukrainy № 996-XIV v redaktsii vid 14.11.2020 r. URL: <http://surl.li/wpzc> (date of access: 11.04.2023).
18. Pro zatverdzhennia typovykh form dlia vidobrazhennia biudzhetnymy ustanovamy rezultativ inventaryzatsii : Nakaz Ministerstva finansiv № 572 vid 17.06.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0788-15#Text> (date of access: 11.04.2023).
19. Sokolenko L.F., Nazarenko I.M. Tsyfrovizatsiia yak vektor modernizatsii systemy bukhholderskoho obliku. Bukhholderskyi oblik yak nauka : vid osnov do naukovo kartyny svitu : kolektyvna monohrafiia / za zah. red. V.Ia. Plaksiiienka. Kyiv : «Tsentr uchbovoi literatury», 2021. S. 196-208.
20. Sushko N.I. Finansova zvitnist biudzhativ: metodychni pidkhody do formuvannia balansu za natsionalnymy standartamy. Ekonomika i suspilstvo. 2017. Vyp. 11. S. 554-560.